

ring med Flere, der ønske og ere skærd med paa en praktisk Maade at uddanne sig til denne Virksomhed, men det har været en almindelig Klage fra deres Side, at Examen var saa overordentlig vanskelig for dem, fordi der ikke var Leilighed til at faae den tilbørlige Undervisning, idet det vilde være altfor besværligt, naar de skulde skaffe sig den fornødne theoretiske Undervisning igjennem privat engagerede Lærere, hvilket krævede et længere Ophold i Kjøbenhavn, hvorved de drages bort fra deres praktiske Uddannelse og hvor selve Undervisningen var langt kostbarere for dem. Jeg troer derfor, at man maa være Regjeringen takkyldig for, at den i Særdeleshed nu, da Landinspecteur- og Landmaalerexaminerne ere blevne omdannede og omformede, ogsaa har sin Opmærksomhed henvendt paa at skaffe en tilstrækkelig Undervisning tilstede, som ikke bliver altfor kostbar for de unge Mænd, der søge at uddanne sig til denne Vet, og som i Almindelighed ere Mænd, der ikke ere i Besiddelse af nogen stor Formue, men derimod nærmest ere henviste til at uddanne sig til Landmænd. Jeg kan derfor ikke andet end anbefale Forslaget til Forsamlingen.

**Sjæberning:** For det Første bortviser jeg enhver Tanke om, at jeg skulde have indblandet nogen personlig Betragtning i denne Side af Sagen; det er Regjeringen, som skal vælge den Mand, der skal besætte en saadan Post, men det er os, som skulle vide, om den Post, der skal oprettes, staaer i Forbindelse med en Pløn; der lover et heldigt Udbytte for det, der skal skee, og i det Hele hænger sammen med den Maade, hvorpaa vi bevilge Midler til lignende Formaal. Nu har den sidste ærede Taler sagt, at en Grund, hvorfor han anbefalede Forslaget, var, at for de unge Mennesker, som vilde betænde denne Livsbaue, vilde Undervisningen blive for kostbar, naar Staten ikke gav den endeel af Undervisningen fri. Det kan ogsaa enhver Skrædder og enhver Skomager sige, men skulle vi, hvergang een eller anden Haandtering kommer og stger: jeg trænger til at faae min Undervisning for billigere Kjøb, være forpligtede til at oprette Lærestole, medens der, og det have vi om-

handlet for ganske nylig, gives betydelige Midler til at skaffe Undervisning i det Hele taget? Skulde der kræves saadan speciel Undervisning, det være sig for Landmaalere, Skomagere eller Skræddere, saa lad Universitetet og den polytechniske Læreanstalt, hvor der er Midler, skaffe den tilveie, saa beviser det, at vi for Diebstøket mere trænge til den Art Undervisning end til den anden. Det er en ny Vet, vi her betænde, som forøger de Midler, der i det Hele gives til Undervisningen i et Land, hvor der allerede gives overordentlig meget dertil, og efter min Mening for en stor Deel paa en gal Maade. Det er derfor, vi maae flemme det indenfor de Grændser, hvor vi kunne finde Midlerne, dersom der trænges dertil, saa vil der ikke være nogen Modstand.

Jeg skal nu vende mig til, hvad den første ærede Taler omtalte. Han sagde, at det, hvori der isærdeleshed skal undervises, det er Udførelsesforretninger, men den Undervisning indeholder en saadan Mængde specielle, særlige Betragtninger, at den, om jeg forstod den ærede Taler ret, ikke let kan gøres til Gjenstand for den almindelige Undervisning, altsaa aldeles ikke til Gjenstand for Undervisning ved en Lærestol; det er altsaa en Manuductionen for enkelte Personer, vi her skulle betale, for at Manuductionen enten kan blive fri eller lettet. Men det er ikke Hensigten med Lærestole; der kan fornødtigvis kun oprettes Lærestole i Sag, hvor Grundtanken af det, som skal doceres ved Lærestolen, kan samles i almindelige Principleer og paa den Maade blive Gjenstand for Undervisning, for Forelæsninger. Naar det derimod gælder om at vise Folk ind paa særlige Veie, hvor enhver Oplosning af Problemet, af Spørgsmaalet skal faa at stge have sin egen Regel, og hver Regel meget mere findes ved den enkelte Persons hele Dygtighed, end den kan gives ved en almindelig Betragtning af Forholdene, der er det ikke passende at oprette en Lærestol. Nu har det ærede Medlem ved Siden deraf sagt, at en heel Deel af de Gjenstande, som komme under denne Posts Omraade, vilde være Examensgjenstande, og saadanne Examensgjenstande, som krævede stor Forberedelse af den Paa-gældende, men det er jo ganske vist, at